

satovje in si na lehkí poti dobimo čiste strdi ali medú!

Kdor s premakljivimi satniki bučelari, temu je metalnica medú velike koristi. Med gospojnicami v času, ko ajda cvete in imajo bučele najboljšo pašo, izprazniš lahko polne sate strdi v par minutah s to metalnico in prazne sate deneš sopet nazaj. *) Vsakemu bučelarju je znano, da napravlja zidanje satovja bučelam mnogo truda. Čista strd ima tudi polovico višjo ceno, kakor če satovje in bučele vkup zmučkaš. Rojem je v spomladi mnogo pomagano, če jim par praznih satov vložiš. Metalnice medú najnovejše sorte se dobivajo a po 8 gld. Kje? To pové iz prijaznosti uredništvo „Slov. Gosp.“ F. P.—k.

Sadna drevesca in njih presajanje.

Česar se koli loti človek še le s kraja, to mu hodi težko in kar je najhuje, opeče se prav lahko, ako ne zna ali se ne podučí poprej, kako se naj loti stvari. Tudi pri sadjereji ne godi se drugače. Sedaj se piše in upije pri raznih shodih, naj se kmetje poprimejo bolj sadjereje, kakor so imeli doslej navado.

To je čisto prav, da je sadjereja lepa reč, ali kar tako brez vsega tudi tu ne gre. Treba je znanja pa tudi neke spretnosti za to delo. Odkod dobiti drevesca? Naj si gospodar še le iz pešk vzredi divjake in potem naj jih cepi! To se lahko reče, toda izpelje se težko in dolga je pot za to. Ležje pride človek do tega, če si kupi mlada drevesca, ter jih presadi potlej na svojo zemljo. Tudi to delo ni brez vseh težav.

Za to damo v naslednjih vrstah našim bralcem kratek poduk. Podaja ga list c. kr. kmetijske družbe za Primorje v Gorici. V njem se bere to-le: Ko so sadna drevesca dovolj dorasla, presajajo se na stanovitna mesta. Kedar jih izkopavaš, pazi na to, da ne raniš preveč koreninic. Zato odkoplji z motiko ali z železno lopato zemljo okoli drevesca, dokler ne zapaziš korenin. Ko odkoplješ zemljo do korenin, posekaj te, ali jih pa odreži na 30—40 cm. daljine od stebila. Kedar si presekali korenine, giblji drevesce na vse strani, da vidiš, na kateri strani se morda še drže korenine in oprosti jih tudi tam; potem potegni drevesce na rahlem iz zemlje. Drevesca ne smejo dolgo izkopana ležati; ako jih ne moreš precej posaditi, zakoplji jih v zemljo, da se ne posuše korenine.

O priskrbljevanji sadnih drevesec zapómeni si to-le:

Ako moraš kupiti sadna drevesca, pazi, da kupiš samo iz takih cepilnih vrtov, ali od

takih gospodarjev, naj si gotov, da dobiš pravo vrsto drevesec, kakoršnjo želiš.

Če kupiš pa od kacega nepoznanega prodajalca, kateri skrbi samo za svoj dobiček, spoznaš prevaro še le pozneje, kedar ti začne drevesce roditi. Torej si prisiljen drevesce na novo cepiti. Koristneje je, da plačaš za pravo drevesce nekoliko več, kakor da kupiš za bolji kup kako kržljivo ali tako drevesce, kojemu ne poznaš ni dobrote ni vrednosti.

Sadna drevesca je presajati v jeseni ali na pomlad. V mrzlem podnebju ali v težki zemlji je bolje presajati drevesca spomladi. Nasprotno pa je bolje presajati jih v jeseni v peščenih tleh. V mrzlem ali deževnem vremenu ni dobro, da se presajajo drevesca.

Osobito ugaja, da izkoplješ jame nekoliko časa, preden misliš presajati. Za pomladansko presajanje preskrbi jame uže v jeseni, da čez zimo zemlja dobro premrzne.

Zraven drevesca posadimo zadosta močan kolec in je k njemu na 2 ali 3 mestih s spleteno slamo privežemo, da je veter sem ter tje ne maha. Vez se naredi v obliki ležeče osmice , da kolec ne odrgne drevesca.

Drevescu, katero presadimo, obrežemo pravilno korenine in krono. V jeseni posajenim drevescem obrežimo krono še le na pomlad.

Rez na koreninah morajo imeti obrneno proti zemlji.

Čem slabše korenine ima drevesce, tem več moramo obrezati krono, ker vsako drevesce more imeti toliko vej, kolikor jih zamorejo korenine hraniti.

Ko smo drevesce obrezali in vse pripravili, posadimo je v izkopano jamo, v katero smo poprej nametali nekoliko dobre zemlje. Tam mu razdelimo lepo korenine, da se ne križajo in najmočnejše korenine obrnemo proti zapadu. Na to vsujemo nekoliko komposta, potem zopet dobre zemlje. Kedar zasipamo drevesce, je moramo večkrat stresti, da ne ostanejo prazni prostori med koreninami.

Sadnih drevesc ne smemo pregosto saditi, ker se sicer ne morejo lepo razvijati in zaradi pomanjkanja zraka in svetlobe tudi ne roditi.

Visokosteblo hruške sadé se 11·5—13 m. druga od druge, orehi, kostanji 13—16·5 m., črešnje, slive 5·5—6·5 m., a višnje, breskve, mandelji, kutnje itd. 3—5 m. Isto tako morajo biti hruške jablane oddaljene 3 m. in slive 2 m. od sosedovega zemljišča.

Jamo, v katero posadimo drevesce, skopljimo po velikosti drevesca večo ali manjšo. Na dobrem svetu skopana jama naj bo 1—1·25 m. široka in $\frac{3}{4}$ —1 m. globoka, a na slabem zemlji treba jamo globokejšo in širšo skopati. Osobito moramo na to paziti, da ne posadimo drevesca globokeje, nego je prej rastlo.

*) Razume se, da se mora metalnica medú le za satovje s premakljivimi satniki rabiti, pri navadnih koših ni za rabo.

in najmanj za tri leta je drevo potisnjeno nazaj. Se vé, da se naj odpravi vsak mladič divjak z debla. le takrat, če ne požene noben žlahni mladič iz debla, pusti se krepek divjak in se cepi z nova.

Bolje in lažje delo še je pa tačas, ako je deblo zajec le naglodal, ne pa oglodal, tedaj se drži še spodnji del debla z gornjim po koži, vsaj na necih straneh. Ako je tako, tedaj ni treba debla odrezati, ampak rana se lepo zamaže z navadno drevesno mažo. Le-ta se napravlja tako-le: Vzame se 1 del ila, 1 del kravjeka in pa nekaj gašenega apna ter cela zmes dobro vdela. Z njo se namaže potem rana precej na debelo. Da se potlej ne posuši prerano, obveži jo s kako cunjo in jo pritrdi na drevo, da je ne spere dež ali sploh kaj druga.

S to mažo pa ne smeš priti prepozno, kajti če je rana že suha, ne izda več tudi maža. Prej ko prej torej zamaži rano, kdor zapazi, da je bil zajčji zob na njegovem drevju.

Sejmovi. Dne 22. marcija: Na starih sv. Gorah, pri sv. Jederti pri Laškem, v Rogatci, na Zigartskem bregu in pri sv. Križi na Murskem polji. Dne 23. marcija v Arnočah, Ločah in v Rušah. Dne 26. marcija v Dobovi, Stradnu in v Teharjih. Dne 27. marcija v Ormoži, v Braslovčah, v Podplatu in Slov. Bistrici.

Dopisi.

Iz Poličan dne 17. marca 1888. (Kmetje, tirjajte slovensko uradovanje!) Kako se našemu ljudstvu z nemškim uradovanjem krivica in gmotna škoda godi, kaže kaj jasno sledeči slučaj: Posestnik A. iz S. dolžuje v okrajno hranilnico B. posojilo znašajoče več stotin. Pri plačevanju obresti mu je trdo šlo; hranilnica ga je tožila in tudi rubila, tako, da je že prišlo do eksekutivne cenitve njegovega posestva. Napne vse svoje sile, da plača odvetniku stroške in zaostale obresti. Hranilnica mu na to pusti posojilo proti prejšnjim zavezam. Eksecucija se ustavi in kmet, ko se je komaj malo oddahnil, plačuje redno obresti naprej. Vendar čez nekaj časa pride spet v denarno zadrego ter ne more zapadlih obresti o pravem obroku plačati. Odvetnik prosi za ponovljenje že prej dovoljene eksekutivne cenitve v nemškem jeziku, čeravno eksekut A. samo slovenski razume; a slovenski zna brati in pisati. Dan cenitve se določi; a eksekut A. meneč, da je uloga nova tožba, pride o določeni uri peš k sodnji, kjer je menil skleniti novo pogodbo; na drugej strani pa je šla sodna komisija z cenilcema cenit njegovo posestvo; stroški cenitve bodo, kakor čujemo, znašali nad 15 gold. Kako debelo je gledal pomilovanja vredni eksekut, ko se mu je to pri sodniji naznanilo! Kdo mu

je toraj zakrivil te stroške? Dajte odgovor na to, vi nemčurški odvetniki! Mar ubogi eksekut, ki bi, ko bi se mu bil izročil slovenski odlok, ktere ga bi sam prebral in razumel, gotovo prišel o pravem času hranilnico prosit, da mu še odložijo eksekut cenitev? Ker se ni bati izgube, bi mu hranilnica gotovo ne odrekla. Glejte, koliko denarjev so naši kmetje že izgubiti morali, ker se slovensko ne uraduje. Zavoljo tega terjajte, da Vam odvetniki slovensko uradujejo in hodite le k takim zavodom in odvetnikom, ki bodo to storili.

Ptujska okolica. (Krajni šolski svet.) Naši vrli šolski zastopniki so se v novi krajni šolski svet sledeče sestavili: Predsednik je vdrugokrat voljen g. Andrej Brenčič, kmet in posestnik v Novi vasi in v Ptui — podpredsednik g. Janez Belšak, posestnik v Vičavi. Cerkveni zastopnik so prečastiti minorit. gvardijan in župnik o. Benko Hrtiš, — zastopnik učiteljstva g. nadučitelj Karol Švajgel — odborniki so gospodje Janez Kostanjevec, posestnik v Spuhlji, Juri Kuhar, kmet v Brestji, Anton Petrovič, kmet v Podvincih, Janez Vrabl, kmet v Mestnem vrhu, Jože Zorko, posestnik v Zicarji. Vsi ti izvoljeni so pridni katoličani in zanesljivi in pošteni Slovenci, kar nas posebno celo faro veseli. Le okrajni šolski svet nas je iznenadil, ki nam je poslal znanega Dr. Hanza Mihelitscha, odvetnika v Ptui, za krajnega šolskega ogleda. No pa ne bo —.

S Kumena na Pohorji. (Lesni trg. Župani.) Polagoma se vzbuja narodna zavest tudi tukaj ob severni meji Slovenstva, kar je tem bolj veselo, ker so si bili naši nasprotniki te kraje že skoraj popolnoma prisvojili. Naši ljudje so bili namreč mnogo časa popolnoma v rokah nemških in nemškutarskih lesnih trgovcev, ki so toraj tudi edini povsod gospodarili in ukazovali, ter tako svoj močen upliv povsodi širili med ljudstvom. Da se je to v zadnjem času nekoliko spremenilo, in da ljudje čedalje bolj samostojno postopajo tako pri svoji kupčiji, kakor tudi drugod, zato se imamo največ zahvaliti mnogim blagim rodoljubom, ki se vedno in neprestrašeno boré za naše pravice, kakor tudi za naš vsestranski, duševni in gmotni napredek. V našem kraju dobé ljudje denar edino le za les, družih pridelkov tukaj skoraj ni. Popred kedaj so kmetje lesno blago navadno davali trgovcem, ki so pri tej kupčiji v kratkem času silno obogateli. Danes pa jih je mnogo, ki brez posredovanja lesno blago prodavajo in so pri tem gotovo na boljsem. Še bolje bi pa bilo, ko bi se osnovala trgovske kmetske družbe ali zadrage, ki bi potem tržile z lesom na skupni dobiček. Tako bi bilo potem mogoče lesu nastaviti pravične cene in nikomur bi ne bilo treba lesa davati pod ceno, kajti bi mu zadruga pomagala s posojilom, ako bi bil v sili